

ten význam, že vyloučen tím úsudek o uznání žalobního nároku, odepřel však projevu žalovaného význam popření skutkového podkladu žalobního nároku, poněvadž popření lze žalobní nárok i při plné správnosti žalobního skutkového přednesu. S tímto stanoviskem nelze souhlasiti. K tomu, by bylo zjištěno, že žalobní nárok nebyl žalovaným uznán, netřeba výslovného jeho prohlášení. Z mlčení nelze na uznání žalobního nároku usuzovati. Výslovné popření žalobního nároku lze pojímati jen jako popření skutkového podkladu žaloby. Právě tak, jako žalobce není povinen, by žalobní nárok v žalobě po právní stránce odůvodňoval, ba příslušné právní vývody do žaloby ani nepatří, nepotřebuje žalovaný popírati právní opodstatněnost žalobního nároku. S právními vývody žalovaný není vyloučen a nepřednesl-li jich, může právní neopodstatněnost žaloby uplatňovati v opravných prostředcích i proti rozsudku pro zmeškání. Prohlásil-li tudíž žalovaný, že popírá žalobní nárok, chce se tím uchrániti před nepříznivými následky příštího zmeškání roku. Poněvadž pak tyto nepříznivé následky záležely by v tom, že skutkový podklad žaloby přijal by se, zůstav nepopřeným, za pravdivý, dlužno popření žalobního nároku žalovaným považovati za projev ve smyslu Šu 399 c. ř. s., k němuž podle tohoto zákonného ustanovení rovněž dlužno přihlídnouti a jenž proto vylučuje rozsudek pro zmeškání podle prvního odstavce Šu 442 a 396 a dopouští jen rozsudek pro zmeškání podle druhého odstavce Šu 442 a 399 c. ř. s.

Čís. 4002.

Na dlužníkův spoluvlastnický podíl na hmotné věci movité jest vésti exekuci, je-li věc ve výlučné moci dlužníka (§ 253, 262 ex. ř.) dle Šu 249 a násl. ex. ř., jinak dle Šu 331 a násl. ex. ř.

(Plenární usnesení ze dne 24. června 1924, čís. pres. 15/24.)

V praxi Nejvyššího soudu vyskytl se rozpor v řešení otázky, jakým způsobem jest vésti exekuci na dlužníkův podíl na hmotné věci movité. Kdežto jedni měli za to, že jest tu výlučně postupovati dle Šu 331 a násl. ex. ř., připouštěli druzí exekuci dle Šu 249 a násl. ex. ř. Plenární senát, jemuž byla věc pro různost nálců předložena k rozhodnutí, zodpověděl ji, jak shora uvedeno.

D ů v o d y:

Otázka, o níž tu jde, jest spornou nejen v praxi, nýbrž i v literatuře. Tak zejména N e u m a n n (System der Exekutionsordnung 1900 str. 177 č. 2 a poz. 6 a 7 s uvedenou tam další literaturou a Kommentar zur Exekutionsordnung 1910 str. 726 odst. 3 a poz. 12) zastává náhled, že na spoluvlastnický podíl lze vésti exekuci jenom podle Šu 331 a sl. ex. ř.; podobně patrně i Fürstl die österr. ZPG. II B. Exekutionsordnung str. 103, kdežto S t u b e n r a u c h: Kommentar zum A. B. G. B. 1902 str. 1020 k Šu 829 odst. II. a str. 1021, poz. 1 hájí stanovisko, že na spoluvlastnický podíl je vésti exekuci dle Šu 249 a sl. ex. ř.; podobně

i K r a i n z - E h r e n z w e i g: System des österr. allg. Privatrechtes str. 152 odst. 2 a poz. 6 (z roku 1923) a H e l l e r - T r e n k w a l d e r: Die österr. Exekutionsordnung in ihrer praktischen Anwendung 1912, str. 707, odvolávající se na nálezy rep. č. 200 (rozh. ze dne 21. ledna 1908 č. 15011/7, uveř. v úř. sb. vid. pod čís. 1068, a ve sbírce Glaser-Unger pod čís. 4084 n. řada). Exekuční řád neobsahuje výslovného předpisu o způsobu exekuce na podíly hmotných věcí movitých, dlužno se proto poohlédnouti po obdobných předpisech exekučního řádu. Přicházejí tu v úvahu předpisy o exekuci na podíly nemovitostí. Zákon stanoví výslovně (§ 87, 92 odstavec druhý, 131, 238 ex. ř.), že zákonných předpisů o exekuci na nemovitosti jest užití i ohledně exekuce na podíly na nemovitostech. Opačné mínění dovozuje, že tu jde o zvláštní předpisy, obmezené pouze na nemovitosti, jichž nelze rozšiřovati také na exekuci na podíly na věcech movitých, majíc za to, že zákonodárce úmyslně nepojal do zákona obdobného předpisu při exekuci na věci movité. Leč s tímto stanoviskem nelze souhlasiti. Důvod, proč zákonodárce výslovně poukazuje ohledně exekuce na nemovitostní podíly na předpisy o exekuci na nemovitosti, spočívá jednak v tom, že chtěl uvést v soulad předpisy exekučního řádu s předpisy knihovního zákona (nejm. § 13 knih. zák.), jednak v tom, že při složitosti a mnohověrnosti exekuce na nemovitosti bylo učiniti jisté výhrady (»pokud zákon nestanoví jinak« v ř. 131, 238 ex. ř.), nikterak však nemělo býti opomenutím obdobných ustanovení při exekuci na movitosti zabráněno tomu, by předpisů o exekuci na movité věci nebylo obdobně použito i na exekuci na movitostní podíly. Další námitka opačného mínění spočívá v tom, že exekuce dle ř. 249 a násl. ex. ř. na spoluvlastnický podíl dlužníkův na movité věci musela by selhati ohledně věcí, kterých dlužník ve své moci nemá (§ 253, 262 ex. ř.), takže by bezvýslednost exekuce dle ř. 249 a násl. ex. ř. vedla nutně ku exekuci dle ř. 331 a násl. ex. ř., což prý lze zjednodušiti tím, že exekuce na movitostní podíl bude vedena v každém případě hned z počátku dle ř. 331 ex. ř. Námitka tato jest bezpodstatnou, ježto totéž, co uvádí o podílu na movité věci, platí i ohledně movité věci, jež náleží dlužníku celá. Není třeba zabývati se zde blíže právní konstrukcí spoluvlastnictví, jak to činí rozhodnutí bývalého c. k. nejvyššího soudu (repertorium nálezu č. 200). Vždyť právní pojem spoluvlastnictví k věcem movitým i nemovitým jest týž, pro oba druhy věcí platí předpisy ř. 825 a násl. obč. zák. a když, jak dovedeno, dlužno tu užití obdoby ustanovení o exekuci na podíly nemovitostní, možno se již s tohoto hlediska vysloviti pro přípustnost exekuce dle ř. 249 a násl. ex. ř. Exekuce dle ř. 249 a násl. ex. ř. povede k cíli ovšem pouze tehdy, má-li dlužník věc ve své moci, nebo když věc je v moci vymáhajícího věřitele nebo třetí osoby k vydání věci ochotné. Na vymáhajícím věřiteli bude, by zásadně domáhal se exekuce dle ř. 249 ex. ř. a, pakli by pro nedostatek podmínek ř. 253, 262 ex. ř. nevedla k cíli, by nastoupil cestu dle ř. 331 ex. ř. Podán-li však hned z prvopočátku návrh na exekuci dle ř. 331 ex. ř., bude jej zamítnouti pro nevhodnou volbu exekučního prostředku, leč že by návrhovatel již v návrhu uvedl (§ 54 č. 3 ex. ř.) a osvědčil (§ 55 odsta-

vec druhý ex. ř.), že dlužník nemá v moci věci, na niž mu přísluší spoluvlastnický podíl.

Čís. 4003.

Odhad nemovitosti dle Šu 50 poplatkového zákona.

Kterak jest vyšetřiti hodnotu domu v roce 1921, hledíc k zákonu o ochraně nájemců.

(Rozh. ze dne 24. června 1924, R I 499/24.)

V řízení o odhadu nemovitosti za účelem vyměření poplatku zrušil Nejvyšší soud usnesení obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu, by, doplně řízení, znovu rozhodl.

Důvody:

Ačkoliv jde o odhad nemovitostí podle Šu 50 popl. zák. a Šu 272 nesp. říz., řídily se nižší soudy předpisy reálního odhadního řádu ze dne 25. července 1897, čís. 175 ř. zák. Týž ustanovuje sice v Šu 33, že platí mimo řízení exekuční jen pro řízení úpadkové, a že jiné soudní odhady řídí se předpisy pro ně zvlášť vydanými; jelikož však § 272 nesp. říz. nařizuje, aby i při dobrovolných odhadech byly zachovávány předpisy soudního řádu, pokud nesporný patent sám neobsahuje odchylných ustanovení, jest postup nižších soudů zákonem odůvodněn. Leč i podle reálního odhadního řádu (§ 30) jest úkolem soudce, aby odhadní cenu ustanovil sám, a to volným hodnocením všech zjištěných skutkových okolností i znaleckých posudků, totiž celého odhadního aparátu. Ačkoliv toho vzhledem ku citaci Šu 272 c. ř. s. nebylo třeba, ustanovuje se tam výslovně, že soudce má provésti nová šetření a slyšení nové znalce, má-li pochybnosti o správnosti posudku znalců a ceny jimi udané. Při tom musí míti soudce na mysli, že není úkolem soudního odhadu, určiti nějakou fiktivní cenu, která nezávisle od skutečných poměrů by vyhovovala právním předpisům, nýbrž že má býti vyšetřena skutečná cena nemovitosti tak, jak se utvořila v hospodářském životě a svobodném obchodě. Z tohoto důvodu ustanovuje § 19 odh. ř. nejen, že se úroková míra, podle které se čistý výtěžek kapitalisuje, má každý rok nově stanoviti, nýbrž i že se připouští odchylka od této úrokové míry, když by se v konkrétním případě ukázala nepochybně nesprávnou. S téhož hlediska vycházelo ministerstvo spravedlnosti, když výnosem ze dne 12. dubna 1901 čís. 1257 uveřejněným ve věstníku str. 113 prohlásilo, že nemá námitek, aby odhad pozemků, zastavených poměrně jen nepatrně budovami podléhajícími činžovní dani, byl proveden podle §§ 15 a 17 odh. ř. přímým vyšetřením prodejové ceny, a nikoli dle třetího odstavce Šu 16 průměrem z ceny výnosové a ceny pozemkové i stavební, při čemž však arci setrvalo na tom, aby i tyto ceny již za účelem kontroly byly zjišťovány. Ustanovuje-li odhadní řád v třetím odstavci Šu 16, že budovy podrobené činžovní dani mají býti oceněny vždy dvojím způsobem, totiž podle kapitalisované čisté činže a podle ceny pozemku